

Saateks

Lõppev aasta andis uue kvaliteedi Eesti Ornitoloogiaühingu linnukaitselisele tegevusele. Kuigi ühing tegi endale sellega nime juba kahel eelmisel aastal, tõstatades näiteks kevadsuviste raiete keelustamise vajaduse ja vaidlustades siivasadama rajamise sobivuse Undvale, kujunes just käesolev aasta ühingu linnukaitselises tegevuses pöördeliseks.

EOÜ andis oma esimese tõhusa panuse Euroopa Liidu (EL) ühtse looduskaitsevõrgustiku Natura 2000 loomiseks. Linnuhoiualad (e. SPA-d) moodustatakse EL Linnudirektiivi Lisas I loetletud linnuliikide kaitseks, kellest Eestis elutseb 74 liiki. EOÜ ettepanekul valitakse Eestis linnuhoiualasid 136 linnuliigi kaitse vajadusi silmas pidades.

Kuigi Eesti tähtsate linnualade (IBAd) raamat, mis võttis kokku ühingu liikmete pikaajalise töö IBAd määratlemisel ja kirjeldamisel, nägi trükkivalgust juba 2000. a. sügisel, andis uue tõuke linnuhoiulade väljavalimise ettevalmistamiseks Keskkonnaministeeriumi ja Balti Keskkonnafoorumi tänavune rahaline tugi. Valmisid analüüsid IBAd ja kaitsealade sobivuse kohta linnuhoiualadeks, eesmärgiga määratleda iga kaitset vajava liigi jaoks kümme parimat ala. Töö tulemus ilmus Hirundo Supplementumina, mida kõik huvilised saavad omandada EOÜ kontorist. Hollandi-Eesti projekti MATRA-SPA raames korraldas ühing välitöid, et saada lisainfot varem määratletud IBAd sobivuse kohta linnuhoiualadeks. Oktoobri lõpus alustas Keskkonnaministeeriumi juures tööd loodus- ja linnuhoiulade väljavalimise töörühm, mille koosseisu kuuluvad ka ühingu esindajad. EOÜ valmistab töörühma koosolekuteks ette linnuhoiulade ettepanekuid vastavalt alade valikukriteeriumidele ning osaleb aktiivselt linnuhoiulade piiride määratlemisel koostöös kaitsealade valitsejatega.

Teinegi ühingu jaoks oluline töö sai hoo sisse just sel aastal. Eesti organisatsioonid kasutasid võimalust taotleda rahalist toetust poollooduslike koosluste (pärandkoosluste) ja ohustatud liikide kaitse korraldamiseks Euroopa Liidu LIFE-Nature programmist. Tähelepanuväärseks saavutuseks tuleb lugeda Eesti edu projektikonkursil, mille tulemusena üks kolmest ja poolest siin rahastamist leidnud projektist võimaldas ühingul alustada sel sügisel suuremahulisi töid Häädemeeeste rannaniitude kaitse ja majandamise korraldamisel. Nimetatud projekt annab ühingule olulise kogemuse praktilises looduskaitstes, eelkõige elupaikade ja liikide kaitse korraldamisel ning huvirühmadega suhtlemisel.

Kõigi nimetatud tööde taustal on esile kerkinud vajadus ühtse andmebaasi järele. Ühingu senised andmebaasid on loodud erinevate projektide käigus ja nende vajadusi silmas pidades. Linnuhoiulade väljavalimise ja edaspidise seire korraldamiseks on vaja andmebaasi, mis

võimaldaks andmeid pidevalt sisestada, erinevate päringute kaudu saada infot ning seda liigi- ja asukohapõhiselt analüüsida. Otsuste langetamisel tegevuslubade andmiseks vajatakse keskkonnamõju hindamisel üha enam nõ. asukoha-infot, sh. lindude kohta. Nii on muutunud taolised pöördumised ühingu poole järjest sagedasemaks. Andmete kogumisel on määrav roll ühingu liikmetel, andmete koondamisel ja analüüsil aga ühingu kontoril. Andmebaaside omavaheline haakuvus ja kasutajasõbralikkus on eeldusteks, et ühing saab vajadusel toetada otsustusprotsesse kaasajastatud infoga linnustiku kohta. MATRA-SPA projekti raames oli ühingu esindajal võimalus tutvuda vastavate andmebaasidega Hollandi Väliornitoloogia Keskuses (SOVON). Sealt saadud info ja kogemus andsid tõuke taolise digitaalse andmebaasi algatamiseks ühingu. Ühingu töö linnuhoiualadega jätkub.

Kaja Peterrson

EOÜ nõukogu liige

